
The Antiphysical Review

Founded and Edited by M. Apostol

144 (2008)

ISSN 1453-4436

Evaluarea institutiilor de cercetare stiintifica

M. Apostol

Department of Theoretical Physics, Institute of Atomic Physics, Magurele-Bucharest MG-6,

POBox MG-35, Romania

email: apoma@theory.nipne.ro

In 2007 Guvernul Romaniei a emis Hotarirea nr. 551 prin care stabileste metodologia si criteriile de evaluare a activitatii institutiilor de cercetare stiintifica in vedere re-acreditarii acestora si a infiintarii altora noi. In esenta, strict pe latura stiintifica, aceasta Hotarire evalueaza (conform unui punctaj) numarul de publicatii stiintifice in periodice cotate ISI si citarile acestora, numarul de publicatii stiintifice in periodice necotate ISI, numarul prezentarilor la conferinte internationale, numarul de brevete de inventie si altele asemenea si prestigiul profesional. Aceste obiecte de evaluat sunt definite in termenii de mai sus in Criterii - Anexa 2 a Hotaririi si sunt reluate in Metodologie - Anexa 1 a Hotaririi.

Hotarirea are o serie de defecte importante: lipsa cartilor si a prezentarilor la conferinte nationale, absenta seminariilor generale la nivel de institutii, neluarea in considerare a numarului de autori, auto-atribuirea publicatiilor efectuate in alte institutii (din tara sau strainatate), etc.

In plus, Metodologia contine din pacate o nota de subsol la publicatii necotate ISI, ce precizeaza ca in cazul revistelor romanesti se vor lua in considerare numai acele reviste recunoscute de CNCSIS. Aceasta nota de subsol este de natura sa produca confuzii, conducind la interpretarea gresita ca publicatii necotate ISI ar fi numai cele recunoscute CNCSIS. Desigur, o citire mai atenta ne arata clar ca aceasta interpretare este eronata. Nota de subsol este destul de inadecvata in fondul ei intrucit revistele stiintifice, in marea lor majoritate, nu sunt reviste etnice sau nationale.¹ Aceasta nota de subsol este asadar inaplicabila in mare masura. Chiar daca totusi dorim o aplicabilitate a ei, ea nu restringe nicidecum revistele necotate ISI la cele recunoscute de CNCSIS. De altfel, precizarea acestei note de subsol este absenta in Anexa 2 a Hotaririi, singura ce defineste criteriile.

Normele de aplicare a Hotaririi sunt stabilite prin ordin al Autoritatii de stat pentru cercetare-dezvoltare. Pe baza unui astfel de ordin probabil au fost puse in circulatie la nivelul institutiilor de cercetare stiintifica o Fisa de evaluare si un Chestionar de evaluare. Chestionarul respecta perfect Hotarirea nr. 551, inclusiv definitia din Criterii -Anexa 2 a Hotaririi privind publicatiile necotate ISI (adica fara precizarea notei de subsol din Metodologie, pe care, probabil, Chestionarul o recunoaste corect ca inaplicabila). Din pacate, Fisa de evaluare introduce cteva abateri de la Hotarire si confuzii in aplicarea ei.

Astfel, Fisa introduce pe linga publicatii ISI si publicatii stocate in baze de date internationale. Despre acestea din urma insa nu se face nici o vorbire in Hotarire. Introducerea lor este asadar o abatere de la Hotarire.

Fisa mai introduce doua tabele pentru reviste necotate ISI, unul ce pare sa se refere numai la revistele Academiei si la reviste "din strainatate" necotate ISI, altul numai la Analele universitatilor

¹"Nationalitatea" unei reviste stiintifice este definita de nationalitatatile autorilor care au acces la revista.

si la reviste "recunoscute CNCSIS". In felul acesta Fisa de evaluare neste confuzia ca numai astfel de reviste ar fi reviste necotate ISI, ceea ce e contrar Hotaririi. Daca nu dorim sa privim Fisa de evaluare ca impropriu si contrara Hotaririi, atunci trebuie sa citim aceste doua tabele din Fisa ca exemple nu ca definitii (definitiile sunt in Hotarire). Aceasta interpretare este legitimizata si de faptul ca ambele tabele sunt punctate la fel in Fisa. Faptul ca Fisa este asadar si orientativa (nu numai normativa) este indicat si de imprejurarea ca Fisa a simtit si nevoia evaluarii cartilor, si contine un tabel in acest sens, desi cartile nu sunt prevazute in Hotarire.

Ca de obicei, legile si actele normative din Romania, nu numai cele referitoare la cercetarea stiintifica, sunt improprii, confuze, emise fara o cunoastere a realitatii si scrise fara o cunoastere a gramaticii si a limbii romane. In cazul de fata, dificultatile de interpretare provin din faptul ca Hotarirea, desi stabileste Metodologia si Criteriile, cere in acelasi timp, auto-contradictoriu, consultanta diverselor organisme (academii, CNCSIS, Colegiul Cercetarii, Autoritatea de cercetare, etc) in privinta acestora si a aplicarii lor. Si aceasta Hotarire lasa impresia ca este un act normativ numai preliminar, care n-ar trebui aplicat strict in litera lui, ci mai de graba in spiritul lui. Care spirit, trebuie sa recunoastem, este totusi unul "constructiv", ba chiar cu larghete permisiv: Guvernul Romaniei pare sa doreasca ca tot romanul sa faca cercetare stiintifica si toate unitatile de cercetare sa fie acreditate sau re-acreditate. In acest spirit generos pot fi facute inteligibile si compatibile si prezenta Hotarire si Fisa si Chestionarul de evaluare.